

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris West-Vlaanderen

Tuin van het 't Kasteeltje

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Tuin van het 't Kasteeltje
Provincie:	West-Vlaanderen
Gemeente:	Ieper
Deelgemeente:	Ieper
Bron:	Schepping: 2014-02-28 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134386
Coördinaten:	Breedte: 2.90812490278 Lengte: 50.8468596364

Primaire tekst

Door Piet Blanckaert ontworpen tuin bij een landhuis uit het interbellum, gekend als " 't Kasteeltje".

Aan een vandaag doodlopende aftakking langs de zuidzijde van de Meenseweg lag reeds in het laatste kwart van de 18de eeuw een landhuis, gekend onder de naam Le Modéré. De eigenaars, de familie van der Stichele de Maubus, gebruikten het als buitenverblijf. Op de Ferrariskaart (1771-1777) wordt het landhuis afgebeeld als een noord-zuid georiënteerd langwerpige volume op een door bomen omzoomd langwerpige perceel. Ten westen daarvan bevindt zich een grote moestuin op een eveneens door bomen omzoomd perceel. Het perceel ten noorden waar later de toegangsreef wordt aangelegd, is op dat moment nog als weide in gebruik. Ten noordoosten van het buitenverblijf ligt te midden van een uitgestrekte boomgaard een deels omgrachte hoeve.

Op het primitief kadasterplan (ca. 1830) vormen de moestuin en de strook waar het buitenverblijf ligt één geheel van circa 52 are en 30 ca, in de bijhorende legger als *hof en huis* omschreven. De eigenares is op dat moment Julia Zelina Ghislina van der Stichelen de Maubus, die eveneens de naastgelegen deels omgrachte hoeve met tuin in bezit heeft. De op de Ferrariskaart als boomgaard ingetekende percelen 108 en 112 worden in de legger als weide aangeduid. Volgens de kadastrale legger uit 1868 is het goed nog steeds in dezelfde handen. Op dat moment worden een aantal percelen ten zuiden deels onteigend voor de aanleg van de spoorlijn Ieper-Roeselare.

Tot in 1913 worden er verder geen wijzigingen op het kadaster vastgelegd en dienen de militaire topografische kaarten uit 1871, 1883 en 1911 als bron. Op de topografische kaart van 1871 is voor het eerst de dreef zichtbaar die loodrecht vanop de zijstraat van de Meenseweg richting landhuis loopt en vervolgens met een bocht van negentig graden naar de hoeve afbuigt. Op de Ferrariskaart worden ze niet afgebeeld, maar op de topografische kaarten liggen ten oosten van het buitenverblijf en parallel er mee twee langwerpige grachten. Deze constellatie blijft ongewijzigd op de kaarten van 1883 en 1911. Op alle drie wordt de omgeving van het buitenverblijf als moestuin ingetekend op de kaarten, van enige parkaanleg valt geen spoor te bekennen.

In 1909 erft een nicht, Mathilde Smeysters, het goed. Na de verwoestingen van de eerste wereldoorlog laten de eigenaars in de jaren 1920 een nieuw neoclassicistisch landhuis oprichten, naar verluidt een ontwerp van architect Frans Van Hove. Daarnaast worden ten zuidoosten een koetshuis in aansluitende bouwtrant, geflankeerd door twee paardenstallen en een conciërgewoning in eenvoudige landelijke wederopbouwarchitectuur gebouwd. De heropbouw wordt op het kadaster vastgelegd in een mutatieschets van 1927. In de nieuwe constellatie ligt het nieuwe landhuis dicht bij de straat en wordt het gebouw oost-west in plaats van noord-zuid georiënteerd. De aanpalende hoeve wordt niet meer vlak bij het landhuis opgetrokken, maar verschuift meer naar het noorden en komt aan het einde van het doodlopende zijstraatje te liggen. Hierdoor wordt het perceel luthof breder

naar de straat toe. Zoals blijkt uit de mutatieschets van 1958 wordt de woning in de jaren 1950 met twee lagere haakse vleugels in aansluitende bouwtrant uitgebreid, een ontwerp van architect H. Viane. In 1977 koopt het nabijgelegen bedrijf Picanol de woning aan. Later wordt een noordoostelijke spie van het domein als aparte bouwkaavel verkocht.

De huidige aanleg in verschillende tuinkamers is van de hand van de Brugse tuin- en landschapsarchitect Piet Blanckaert. Het voorontwerp van het tuinplan dateert uit 1986. Vanaf de toegang gemarkeerd door een hek en bakstenen hekpijlers vertrekt een in grind gelegde oprijlaan die uitloopt op een cirkel voor de woning, vervolgens verder naar een vierkant in grind gelegd plein ten oosten van de woning en vandaar uit verder naar de bijgebouwen voert. Een eerste tuinkamer bestaat uit een gazon doorsneden door de oprit die hier langs beide zijden door zes gekandelaarde platanen begeleid wordt. Een strak geschoren taxushaag als scheiding tussen de grindcirkel en de eigenlijke oprit bakent de grens af van deze eerste tuinkamer. In de zuidelijke as van de woning ligt een rechthoekig door hagen omgeven gazon, in het westen en zuiden van de perceelsrand afgeschermd door een dicht beboste strook, waarin bijna op de zuidelijke perceelsgrens een kleine grillig gevormde vijver ligt. Ten oosten van dit gazon is nog een tweede besloten tuinkamer aangelegd met een spievormig oppervlak, verbredend naar het zuiden toe. Dit deel start met een trechervormig gazon en geeft dan toegang tot een cirkelvormig gazon omsloten door dichte beplanting. De oppervlakte van dit gazon is gelijk aan de cirkelvormige aanleg in grind voor de woning. De aanleg bij de bijgebouwen in het zuidoosten is opgebouwd uit drie geometrisch aangelegde op elkaar volgende tuindelen, mogelijk een moestuin. De tuin kon tot op heden niet bezocht worden.

Auteur: Michiels, Marijke

Datum: 2014

Titel Text: tekst

Grafische documenten

Oprit van het domein Le Modr  (Michiels, Marijke, 14-10-2012,  VIOE)

Bibliografie

Kadasterarchief West-Vlaanderen, mutatieschetsen Ieper, afdeling I (Ieper), 1868/7, 1927/37, 1958/55.

Kadasterarchief West-Vlaanderen, Leggers Ieper, afdeling I (Ieper), artikels 803bis, 2240, 3385, 6754.

Priem V. 1996: *Kastelen en landhuizen in Groot-Ieper*, Ieper, 93-96, 187-189.

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris West-Vlaanderen
Tuin van het 't Kasteeltje

Topografische kaarten van België, Krijgsdepot: Eerste editie uitgegeven tussen 1865-1880, schaal 1:20.000. Herziening, Militair Cartografisch Instituut: tweede uitgave, 1880-1884, derde uitgave 1889-1900 en herziening derde uitgave 1900-1930, schaal 1:20.000. (Lemoine-Isabeau, 1988).

Informatie verkregen van Steven Heyde (7 april 2014).

http://nl.wikipedia.org/wiki/Bruno_Vanderstichele_de_Maubus (geraadpleegd op 3 januari 2015).

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/104033>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/30399>

Beknopte karakterisering

Datering: vanaf 1975

Typologie: gekandelaarde bomen, hekpijlers, oprijlanen, sierhagen, siertuinen, tuin- en parkbeplantingen